

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546” โดยการออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก แบบมีโครงสร้างซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ รวม 5 จังหวัด) ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 จำนวนทั้งสิ้น 178 ราย และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บังคับบัญชา จำนวน 3 นาย สามารถที่จะแบ่งผลการศึกษา ได้ดังนี้

ผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน การประสานงานกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ ในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ระดับรองผู้บังคับการลงมาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามที่สำนักงานคุ้มครองพยานร้องขอ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนะ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามที่สำนักงานคุ้มครองพยานร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรในการศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ รวม 5 จังหวัด) ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 จำนวนทั้งสิ้น 178 ราย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ชาย	171	96.1
หญิง	7	3.9
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 96.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของ เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ

ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
20 ปี และต่ำกว่า	1	0.6
ระหว่าง 21-30 ปี	12	6.7
ระหว่าง 31-40 ปี	59	33.1
ระหว่าง 41-50 ปี	73	41.0
ระหว่าง 51-60 ปี	33	18.5
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุดังกล่าวจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และรองลงมาลำดับถัดไป มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ

ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	18	10.1
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	52	29.2
ระดับอนุปริญญา	9	5.1
ระดับปริญญาตรี	81	45.5
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	18	10.1
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 และรองลงมาลำดับถัดไป อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ชั้นประทวน	132	74.2
ชั้นสัญญาบัตร	46	25.8
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 74.2 รองลงมาอยู่ในตำแหน่งชั้นสัญญาบัตร จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามระดับสายการปฏิบัติงาน

ระดับ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	132	74.1
พนักงานสอบสวน (สบ.1)	31	17.4
พนักงานสอบสวน (สบ.2)	9	5.1
พนักงานสอบสวน (สบ.3)	6	3.4
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ระดับสายการปฏิบัติงานต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมาระดับสายการปฏิบัติงานเป็นพนักงานสอบสวน (สบ.1) จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 และรองลงมาลำดับถัดไประดับสายการปฏิบัติงานเป็นพนักงานสอบสวน (สบ.2) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
กองบังคับการตำรวจภูธร จ. เชียงใหม่	60	33.7
กองบังคับการตำรวจภูธร จ. เชียงราย	40	22.5
กองบังคับการตำรวจภูธร จ. ลำปาง	33	18.5
กองบังคับการตำรวจภูธร จ. ลำพูน	17	9.6
กองบังคับการตำรวจภูธร จ. แพร่	28	15.7
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่สังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 รองลงมาสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และรองลงมาลำดับถัดไป สังกัดกองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดลำปาง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ

ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	10	5.6
ตั้งแต่ 6-10 ปี	24	13.5
ตั้งแต่ 11-15 ปี	29	16.3
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	115	64.6
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 พบว่า ส่วนใหญ่ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 รองลงมา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 11-15 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และรองลงมาลำดับ ถัดไประยะเวลาที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของกลุ่มประชากร ทั้งหมด

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ

ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านการสืบสวน สอบสวนหรือป้องกันปราบปราม

ประสบการณ์	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	25	14.0
ตั้งแต่ 6-10 ปี	41	23.0
ตั้งแต่ 11-15 ปี	31	17.4
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	81	45.5
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสืบสวน สอบสวน หรือป้องกันปราบปราม ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมา มีประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และรองลงมาลำดับถัดไป มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11-15 ปีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.9

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
พ.ร.บ.คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546

การทราบข้อมูล	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ทราบ	178	100
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทราบข้อมูลว่า มี พ.ร.บ.คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.10

จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตามการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
กฎหมายคุ้มครองพยานในคดีอาญา

การทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
- หนังสือสั่งการ/แจ้งเวียนภายในหน่วยงาน ราชการ เกี่ยวกับ พรบ. และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	96	53.9
- การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงาน ราชการที่เกี่ยวข้อง	36	20.2
- เอกสารทางวิชาการ	22	12.4
- สื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุ,โทรทัศน์ ฯลฯ	11	6.2
- การประชุมเชิงปฏิบัติการของสำนักงาน คุ้มครองพยาน	7	3.9
- สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์,วารสาร ฯลฯ	6	3.4
รวม	178	100.0

จากตารางที่ 4.10 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 พบว่าส่วนใหญ่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพยานในคดีอาญา จากหนังสือสั่งการ/แจ้งเวียนภายในหน่วยงานราชการเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ตลอดจนกฎกระทรวงและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมาทราบจากการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และรองลงมาลำดับถัดไป ทราบจากเอกสารทางวิชาการ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

ความรู้ ความเข้าใจ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ.2546 ได้กำหนดประเด็นข้อคำถามในการทดสอบความรู้ ความเข้าใจออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พยานบุคคลมีน้ำหนักในการให้ข้อเท็จจริงเพื่อพิสูจน์ความผิดในคดีที่น่าเชื่อถือมากที่สุด (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
2. พ.ร.บ. คุ้มครองพยาน ฯ เป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
3. พยาน หมายถึง บุคคลที่ต้องอยู่ในเหตุการณ์ในการกระทำความผิดเท่านั้น (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)
4. กรณีที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน/สอบสวนคดีอาญา อัยการ ศาล หรือสำนักงานคุ้มครองพยาน เป็นผู้ดำเนินการให้พยานอยู่ในการคุ้มครองความปลอดภัย (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
5. ก่อนการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากพยาน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)
6. กรณีบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน อาจไม่ได้รับความปลอดภัย พยานสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่มาคุ้มครองความปลอดภัยแก่บุคคลดังกล่าวได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
7. การคุ้มครองพยานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยาน ฯ มี 2 มาตรการ คือ มาตรการทั่วไป และมาตรการพิเศษ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
8. การคุ้มครองพยานต้องเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการอื่นที่ได้รับการประสานร้องขอช่วยให้ความคุ้มครองแก่พยานได้ตามความจำเป็น (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
9. การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัยตามมาตรการทั่วไป ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย การปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
10. การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน เป็นวิธีหนึ่ง ในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

11. กรณีที่พยานไม่ให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป อาจเป็นเหตุให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

12. เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในอัตราครั้งละ 200 บาทหรือ 500 บาทแล้วแต่กรณี (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

13. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน มีสิทธิได้รับค่าดำเนินการในอัตราเหมาจ่ายคนละ 200 บาทต่อวัน โดยใช้ระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

14. การยื่นขอรับค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีอาญา จะต้องยื่นภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บุคคลนั้นได้รู้ถึงการกระทำความผิด (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

15. ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลของพยาน หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในระหว่างการคุ้มครองพยาน จะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

จากข้อคำถามทั้งหมด นำมาทดสอบความรู้ความเข้าใจของ เจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ.2546 ผลการศึกษา ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 4.11

จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตาม

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน

ในคดีอาญา พ.ศ. 2546

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ ถูกต้อง (ร้อยละ)	
1. ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พยานบุคคลมีหน้าที่ในการให้ข้อเท็จจริง เพื่อพิสูจน์ความผิดในคดีที่น่าเชื่อถือมากที่สุด	132 (74.2)	46 (25.8)	ใช่

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ ถูกต้อง (ร้อยละ)	
2. กรณีที่พยานไม่ให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป อาจเป็นเหตุให้การคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง	136 (76.4)	42 (23.6)	ใช่
3. กรณีบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน อาจไม่ได้รับความปลอดภัย พยานสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่มาคุ้มครองความปลอดภัยแก่บุคคลดังกล่าวได้	150 (84.3)	28 (15.7)	ใช่
4. การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล และหลักฐานทางทะเบียนที่สามารถระบุตัวพยาน เป็นวิธีหนึ่ง ในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ	153 (86.0)	25 (14.0)	ใช่
5. เมื่อพยานได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในอัตราครั้งละ 200 บาทหรือ 500 บาทแล้วแต่กรณี	152 (85.4)	26 (14.6)	ใช่
6. การยื่นขอรับค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีอาญา จะต้องยื่นภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บุคคลนั้นได้รู้ถึงการกระทำ ความผิด	155 (87.1)	23 (12.9)	ใช่

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ ถูกต้อง (ร้อยละ)	
7. การคุ้มครองพยานต้องเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการอื่นที่ได้รับการประสานร้องขอช่วยให้ความคุ้มครองแก่พยานได้ตามความจำเป็น	160 (89.9)	18 (10.1)	ใช่
8. การคุ้มครองพยานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยานฯ มี 2 มาตรการ คือ มาตรการทั่วไป และมาตรการพิเศษ	169 (94.9)	9 (5.1)	ใช่
9. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน มีสิทธิได้รับค่าดำเนินการในอัตราเหมาจ่ายคนละ 200 บาทต่อวัน โดยใช้ระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง	169 (94.9)	9 (5.1)	ใช่
10. กรณีที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน/สอบสวนคดีอาญา อัยการ ศาล หรือสำนักงานคุ้มครองพยาน เป็นผู้ดำเนินการให้พยานอยู่ในการคุ้มครองความปลอดภัย	168 (94.4)	10 (5.6)	ใช่
11. การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัยตามมาตรการทั่วไป ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย การปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้	170 (95.5)	8 (4.5)	ใช่

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ ถูกต้อง (ร้อยละ)	
12. ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลของพยาน หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในระหว่างการคุ้มครองพยาน จะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้	170 (95.5)	8 (4.5)	ใช่
13. พ.ร.บ. คุ้มครองพยาน ฯ เป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ	175 (98.3)	3 (1.7)	ใช่
14. พยาน หมายถึง บุคคลที่ต้องอยู่ในเหตุการณ์ในการกระทำความผิดเท่านั้น	82 (46.1)	96 (53.9)	ไม่ใช่ บุคคลที่จะมาเป็นพยานไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์การกระทำความผิด
15. ก่อนการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากพยาน	105 (59.0)	73 (41.0)	ไม่ใช่ ก่อนการคุ้มครองความปลอดภัยต้องได้รับความยินยอมจากพยาน
N = 178 ค่าเฉลี่ยรวม	(84.1)	(15.9)	ใช่

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 คือตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 84.1 โดยกลุ่มเป้าหมายจะ

มีความรู้ในเรื่องความสำคัญของการเป็นพยานในคดีอาญา มาตรการในการคุ้มครองพยานตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนการที่มาเป็นพยานจะได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ทั้งของตัวพยานเองและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน รวมถึงรูปแบบ วิธีการดำเนินการคุ้มครองพยาน และมีความรู้ต่ำคือตอบคำถามไม่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 15.9 โดยกลุ่มเป้าหมายจะไม่รู้ในเรื่องของคำจำกัดความเกี่ยวกับความหมายของพยาน ซึ่งที่ถูกต้อง คือ พยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ ในการกระทำความผิดเท่านั้น และก่อนการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากพยานที่ถูกต้อง คือ การให้ความคุ้มครองพยานจะต้องได้รับความยินยอมจากพยานก่อน ถึงจะดำเนินการให้การคุ้มครองความปลอดภัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อ

การปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติ

คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546

ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้าน

การคุ้มครองพยานบุคคล

ในคดีอาญา

ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 โดยแยกประเด็นในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน

1. ก่อนที่จะมีกฎหมายคุ้มครองพยาน ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจท่านเห็นว่าการดำเนินงานคุ้มครองพยานที่ผ่านมาเหมาะสมดีแล้ว
2. การที่พยานถูกข่มขู่ คุกคาม เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการให้ความร่วมมือในการมาเป็นพยานในคดีอาญา

3. การคุ้มครองพยานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรม

4. จากการที่ พ.ร.บ.คุ้มครองพยาน ฯ มีผลบังคับใช้สร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคลที่มาเป็นพยานและส่งผลดีต่อการพิสูจน์ความจริงทางอรรถคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

5. จากขั้นตอนในการดำเนินการนำสืบข้อเท็จจริงในกระบวนการยุติธรรมซึ่งพยานต้องเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาทำให้เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลปฏิเสธการมาเป็นพยาน

6. ปัญหาการปรับตัวของพยานให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เมื่อเข้าสู่มาตรการในการคุ้มครองพยานส่งผลต่อความสำเร็จในการคุ้มครองพยาน

7. มาตรการและวิธีการให้การคุ้มครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน

8. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ให้การคุ้มครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน

9. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน เกิดมาจากตัวของพยานเอง

ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1. การให้ความคุ้มครองพยานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

2. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ควรได้รับตามที่ได้มีการปฏิบัติงานจริงและอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบ รวมทั้งได้รับความสะดวกรวดเร็ว

3. จากบทบาทภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่รับผิดชอบมากเกินไปจึงอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามที่หน่วยงานอื่นร้องขอ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดย ผบก.อนุมัติได้ไม่เกิน 7 วัน ขยายต่อไปได้อีกไม่เกิน 14 วัน รวมระยะเวลา อนุมัติในพื้นที่ 21 วัน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว

5. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยผบช.อนุมัติได้ไม่เกิน 60 วัน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว

6. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยหากจะคุ้มครองต่อจากอำนาจของ ผบช. ให้เสนอ ผบ.ตร.เป็นผู้อนุมัติ

7. ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย ควรที่จะมีการปรับอัตราการจ่ายให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความเหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน

8. การให้ความคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป ควรที่จะจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ปลอดภัย (Safe House) โดยจัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคุ้มครองพยานตลอด 24 ชั่วโมง

9. การคุ้มครองพยานหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ด้านการประสานงานให้ความคุ้มครองพยาน

1. สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรที่จะเป็นผู้ดำเนินการให้ความคุ้มครองพยานเอง มิใช่บทบาทการประสานส่งต่อพยานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้รับผิดชอบในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ

2. โครงสร้างของสำนักงานคุ้มครองพยาน หากมีหน่วยปฏิบัติการคุ้มครองพยานเอง จะส่งผลให้การคุ้มครองพยานตามที่ร้องขอ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน

3. สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานคุ้มครองพยานในคดีอาญาร่วมกับหน่วยงานที่ภารกิจคุ้มครองพยาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน

4. การพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ควรให้หัวหน้าส่วนราชการอื่นเป็นผู้มีอำนาจนอกเหนือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วในการให้ความคุ้มครองพยาน

5. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน มิใช่เพียงพออาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยาน ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

6. การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานควรให้สำนักงานคุ้มครองพยานเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงหน่วยงานเดียว เพื่อความสะดวกในการติดตามประเมินผลในภาพรวมของการดำเนินงานคุ้มครองพยาน

7. สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดทำหลักสูตร “การคุ้มครองพยาน” สำหรับฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การคุ้มครองพยานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

จากข้อคำถามทั้งหมด นำมาวิเคราะห์ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ผลของการศึกษาปรากฏดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12

จำนวนและร้อยละ ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัด

กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 จำแนกตาม

ด้านการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตาม

พระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน

ในคดีอาญา พ.ศ. 2546

ข้อความ	ทัศนคติ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนคติ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
<u>ด้านการคุ้มครองสิทธิ ของพยาน</u>								
1. ก่อนที่จะมีกฎหมาย คุ้มครองพยาน ใน ฐานะที่ท่านเป็น เจ้าหน้าที่ตำรวจท่าน เห็นว่าการดำเนินงาน คุ้มครองพยานที่ผ่าน มาเหมาะสมดีแล้ว	20 (11.2)	89 (50.0)	27 (15.2)	28 (15.7)	14 (7.9)	3.41	1.122	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
2. การที่บุคคลถูกข่มขู่ คุกคาม เป็นปัญหา สำคัญที่ส่งผลกระทบ ต่อการให้ความร่วมมือ ในการมาเป็นพยานใน คดีอาญา	90 (50.6)	76 (42.7)	11 (6.2)	0 (0)	1 (0.6)	4.43	0.636	มาก
3. การคุ้มครองพยาน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน ในการปราบปราม องค์กรอาชญากรรม	79 (44.4)	87 (48.9)	11 (6.2)	0 (0)	1 (0.6)	4.37	0.626	มาก
4. จากการที่ พ.ร.บ. คุ้มครองพยาน ฯ มีผล บังคับใช้สร้างความ เชื่อมั่นให้กับบุคคล ที่มาเป็นพยานและ ส่งผลดีต่อการพิสูจน์ ความจริงทางอรรถคดี ในกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา	73 (41.0)	87 (48.9)	16 (9.0)	2 (1.1)	0 (0)	4.29	0.677	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
5. จากขั้นตอนในการ ดำเนินการนำสืบ ข้อเท็จจริงใน กระบวนการยุติธรรม ซึ่งพยานต้อง เผชิญหน้ากับผู้ต้องหา ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ ส่งผลกระทบต่อบุคคล ปฏิเสธการมาเป็น พยาน	68 (38.2)	92 (51.7)	13 (7.3)	0 (0)	5 (2.8)	4.22	0.813	มาก
6.ปัญหาการปรับตัว ของพยานให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมใหม่ เมื่อเข้าสู่กระบวนการ คุ้มครองส่งผลต่อ ความสำเร็จในการ คุ้มครองพยาน	32 (18.0)	107 (60.1)	37 (20.8)	1 (0.6)	1 (0.6)	3.94	0.678	มาก
7. มาตรการและวิธีการ ให้การคุ้มครองเป็น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้ บุคคลที่เป็นพยานใน คดีอาญาเปลี่ยนแปลง ไม่มาให้การเป็นพยาน และเข้าสู่กระบวนการ คุ้มครองพยาน	46 (25.8)	93 (52.2)	38 (21.3)	1 (0.6)	0 (0)	4.03	0.704	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
8. การปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่ให้การ คุ้มครองเป็นปัจจัยที่ ส่งผลกระทบให้บุคคล ที่เป็นพยานคดีอาญา เปลี่ยนแปลงไม่มาให้ การเป็นพยานและเข้า สู่กระบวนการคุ้มครอง พยาน	36 (20.2)	109 (61.2)	30 (16.9)	3 (1.7)	0 (0)	4.00	0.663	มาก
9. ปัจจัยที่ส่งผล กระทบให้บุคคลที่เป็น พยานในคดีอาญา เปลี่ยนแปลงไม่มาให้ การเป็นพยานและเข้า สู่กระบวนการคุ้มครอง พยาน เกิดมาจากตัว ของพยานเอง	36 (20.2)	103 (57.9)	35 (19.7)	4 (2.2)	0 (0)	3.96	0.699	มาก
รวม						4.07	0.735	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
<u>ด้านการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ</u>								
1. การให้ความคุ้มครอง พยานไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควรเพราะงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครอง พยานมีไม่เพียงพอต่อการ ปฏิบัติงาน	80 (44.9)	70 (39.3)	24 (13.5)	3 (1.7)	1 (0.6)	4.26	0.797	มาก
2. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจใน การปฏิบัติงานคุ้มครอง พยาน ควรได้รับตามที่ได้มี การปฏิบัติงานจริงและ อัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบ รวมทั้งได้รับความสะดวก รวดเร็ว	90 (50.6)	75 (42.1)	8 (4.5)	5 (2.8)	0 (0)	4.40	0.708	มาก
3. จากบทบาทภารกิจของ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบ มากเกินไปจึงอาจส่งผลให้ การปฏิบัติงานคุ้มครอง พยานตามที่หน่วยงานอื่น ร้องขอ ไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร	53 (29.8)	97 (54.5)	21 (11.8)	7 (3.9)	0 (0)	4.10	0.752	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
4. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้ คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดย ผบก.อนุมัติได้ไม่ เกิน 7 วัน ขยายต่อไปได้อีก ไม่เกิน 14 วัน รวม ระยะเวลา อนุมัติในพื้นที่ 21 วัน เป็นระยะเวลาที่ เหมาะสมแล้ว	33 (18.5)	93 (52.2)	33 (18.5)	15 (8.4)	4 (2.2)	3.76	0.926	มาก
5. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้ คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยผบช.อนุมัติได้ ไม่เกิน 60 วันเป็น ระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว	29 (16.3)	98 (55.1)	33 (18.5)	12 (6.7)	6 (3.4)	3.74	0.927	มาก
6. ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้ คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยหากจะคุ้มครอง ต่อจากอำนาจของ ผบช. ให้เสนอ ผบ.ตร.เป็น ผู้อนุมัติ	34 (19.1)	81 (45.5)	36 (20.2)	23 (12.9)	4 (2.2)	3.66	1.002	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
7. ค่าใช้จ่ายใช้จ่ายในการ คุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่ ที่คุ้มครองความปลอดภัย ควรที่จะมีการปรับอัตราค่า จ่ายให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อ ความเหมาะสมกับค่าครอง ชีพที่สูงขึ้นในสภาวะการณ์ ปัจจุบัน	80 (44.9)	85 (47.8)	8 (4.5)	5 (2.8)	0 (0)	4.34	0.698	มาก
8. การให้ความคุ้มครอง พยานตามมาตรการทั่วไป ควรที่จะจัดให้พยานอยู่ใน สถานที่ที่ปลอดภัย (Safe House) โดยจัดให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจคุ้มครอง พยานตลอด 24 ชั่วโมง	52 (29.2)	91 (51.1)	21 (11.8)	14 (7.9)	0 (0)	4.01	0.853	มาก
9. การคุ้มครองพยาน หน่วยงานที่รับผิดชอบควร จัดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจน สนับสนุนงบประมาณให้ เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	71 (39.9)	102 (57.3)	5 (2.8)	0 (0)	0 (0)	4.37	0.539	มาก
รวม						4.07	0.800	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
<u>ด้านการประสานงานการ</u> <u>ให้ความคุ้มครองพยาน</u>								
1. สำนักงานคุ้มครอง พยาน ควรที่จะเป็น ผู้ดำเนินการให้ความ คุ้มครองพยานเอง มิใช่ บทบาทการประสานส่งต่อ พยานให้กับเจ้าหน้าที่ ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น เป็นผู้รับผิดชอบคุ้มครอง ความปลอดภัยแก่พยาน ตามที่ร้องขอ	34 (19.1)	96 (53.9)	25 (14.0)	21 (11.8)	2 (1.1)	3.78	0.928	มาก
2. โครงสร้างของสำนักงาน คุ้มครองพยาน หากมีหน่วย ปฏิบัติการคุ้มครองพยาน เอง จะส่งผลให้การคุ้มครอง พยานตามที่ร้องขอ มี ประสิทธิภาพและสอดคล้อง ตามเจตนารมณ์ของ กฎหมายคุ้มครองพยาน	53 (29.8)	92 (51.7)	20 (11.2)	11 (6.2)	2 (1.1)	4.02	0.872	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
3. สำนักงานคุ้มครอง พยาน ควรจัดตั้ง คณะกรรมการ ประสานงานคุ้มครอง พยานในคดีอาญาร่วมกับ หน่วยงานที่ทำการกิจ คุ้มครองพยาน เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการ ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน	60 (33.7)	101 (56.7)	17 (9.6)	0 (0)	0 (0)	4.24	0.613	มาก
4. การพิจารณาสั่งการให้ คุ้มครองพยานตาม มาตรการพิเศษ ควรให้ หัวหน้าส่วนราชการอื่น เป็นผู้มีอำนาจนอกเหนือ จากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อ ความรวดเร็วในการให้ ความคุ้มครองพยาน	58 (32.6)	90 (50.6)	22 (12.4)	8 (4.5)	0 (0)	4.11	0.787	มาก
5. งบประมาณค่าใช้จ่าย ในการคุ้มครองพยาน มีไม่เพียงพออาจส่งผล กระทบต่อการปฏิบัติ ภารกิจคุ้มครองพยานไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร	69 (38.8)	92 (51.7)	15 (8.4)	2 (1.1)	0 (0)	4.28	0.663	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ทัศนะ					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล ระดับ ทัศนะ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
6. การจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครอง พยานควรให้สำนักงาน คุ้มครองพยานเป็น ผู้ ดำเนินการแต่เพียง หน่วยงานเดียว เพื่อความ สะดวกในการติดตาม ประเมินผลในภาพรวมของ การดำเนินงานคุ้มครอง พยาน	47 (26.4)	100 (56.2)	20 (11.2)	11 (6.2)	0 (0)	4.02	0.791	มาก
7. สำนักงานคุ้มครอง พยาน ควรจัดทำหลักสูตร “การคุ้มครองพยาน” สำหรับฝึกอบรมให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การคุ้มครองพยาน เป็นมาตรฐานเดียวกัน	74 (41.6)	94 (52.8)	9 (5.1)	0 (0)	1 (0.6)	4.34	0.630	มาก
รวม						4.11	0.754	มาก
N = 178 ค่าเฉลี่ยรวม						4.08	0.764	มาก

จากตารางที่ 4.12 เกี่ยวกับ ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทักษะในระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในประเด็นคำถาม ซึ่งจากการศึกษารายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทักษะของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน อยู่ในระดับมาก โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

ข้อความที่ 1 ก่อนที่จะมีกฎหมายคุ้มครองพยาน ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจท่านเห็นว่าการดำเนินงานคุ้มครองพยานที่ผ่านมาเหมาะสมดีแล้ว พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีทักษะในระดับเห็นด้วยรองลงมา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทักษะในระดับไม่เห็นด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความที่ 2 การที่บุคคลถูกข่มขู่ คุกคาม เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทำให้ความร่วมมือในการมาเป็นพยานในคดีอาญา พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 มีทักษะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งรองลงมา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทักษะในระดับเห็นด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 3 การคุ้มครองพยานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรม พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5

ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 4 จากการที่ พ.ร.บ.คุ้มครองพยาน ฯ มีผลบังคับใช้สร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคลที่มาเป็นพยานและส่งผลดีต่อการพิสูจน์ความจริงทางอรรถคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 5 จากขั้นตอนในการดำเนินการนำสืบข้อเท็จจริงในกระบวนการยุติธรรมซึ่งพยานต้องเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาทำให้เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลปฏิบัติกรมาเป็นพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 6 ปัญหาการปรับตัวของพยานให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เมื่อเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองส่งผลต่อความสำเร็จในการคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับไม่แน่ใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 7 มาตรการและวิธีการให้การคุ้มครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้บุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 8 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ให้การคุ้มครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้บุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 9 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้บุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาเปลี่ยนแปลงไม่มาให้การเป็นพยานและเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองพยาน เกิดมาจากตัวของพยานเอง พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทัศนะของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในระดับมาก โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

ข้อความที่ 1 การให้ความคุ้มครองพยานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมา จำนวน 70 คน

คิดเป็นร้อยละ 39.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 2 การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ควรได้รับตามที่ได้มีการปฏิบัติงานจริงและอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบ รวมทั้งได้รับความสะดวก รวดเร็ว พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 3 จากบทบาทภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่รับผิดชอบมากเกินไป จึงอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามที่หน่วยงานอื่นร้องขอ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 4 ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดย ผบก.อนุมัติได้ไม่เกิน 7 วัน ขยายต่อไปได้อีกไม่เกิน 14 วัน รวมระยะเวลา อนุมัติในพื้นที่ 21 วัน เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้วพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่แน่ใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 5 ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยผบก.อนุมัติได้ไม่เกิน 60 วันเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน

29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 6 ผู้ที่มีอำนาจสั่งการให้คุ้มครองพยานตามระเบียบ สตช. โดยหากจะคุ้มครองต่อจากอำนาจของ ผบ.ช. ให้เสนอ ผบ.ตร.เป็นผู้อนุมัติ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับไม่แน่ใจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อความที่ 7 ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย ควรที่จะมีการปรับอัตราการจ่ายให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความเหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสภาวะการณปัจจุบัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 8 การให้ความคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไป ควรที่จะจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย (Safe House) โดยจัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคุ้มครองพยานตลอด 24 ชั่วโมง พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 9 การคุ้มครองพยานหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ

57.3 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 39.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทัศนะของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน อยู่ในระดับมาก โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

ข้อความที่ 1 สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรที่จะเป็นผู้ดำเนินการให้ความคุ้มครองพยานเอง มีข้อบทบาทการประสานส่งต่อพยานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้รับผิดชอบคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 2 โครงสร้างของสำนักงานคุ้มครองพยาน หากมีหน่วยปฏิบัติการคุ้มครองพยานเอง จะส่งผลให้การคุ้มครองพยานตามที่ร้องขอ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 3 สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานคุ้มครองพยานในคดีอาญาร่วมกับหน่วยงานที่ทำการคุ้มครองพยาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ

ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 4 การพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ควรให้หัวหน้าส่วนราชการอื่นเป็นผู้มีอำนาจนอกเหนือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วในการให้ความคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 5 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน มีไม่เพียงพออาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของปฏิบัติการคุ้มครองพยาน ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 6 การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานควรให้สำนักงานคุ้มครองพยานเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงหน่วยงานเดียว เพื่อความสะดวกในการติดตามประเมินผลในภาพรวมของการดำเนินงานคุ้มครองพยาน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 มีทัศนะในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนะในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนะในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อความที่ 7 สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดทำหลักสูตร “การคุ้มครองพยาน” สำหรับฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การคุ้มครองพยานเป็นมาตรฐานเดียวกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 มีทัศนคติในระดับเห็นด้วย รองลงมา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนคติในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว เกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 5 มีทัศนคติในเชิงเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 สามารถสรุปเป็นภาพรวมการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.13

สรุปภาพรวมทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในแต่ละด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน	4.11	0.754	มาก
2. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.07	0.800	มาก
3. การคุ้มครองสิทธิของพยาน	4.07	0.735	มาก
รวม	4.08	0.764	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษา พบว่า ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในแต่ละด้าน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ มีทักษะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รองลงมาลำดับถัดไป คือ ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 5

ต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง

กับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ผู้ศึกษาได้สอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นพบว่า

4.1 ปัญหาอุปสรรค

4.1.1 วิธีการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตลอดจนกระบวนการในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 178 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิธีการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตลอดจนกระบวนการในการปฏิบัติงาน จำนวน 120 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 58 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) อำนาจการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยานของผู้มีอำนาจในแต่ละระดับตามระเบียบ สตช. มีระยะเวลาที่น้อยเกินไปไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ และไม่คล่องตัวในการปฏิบัติหรือพิจารณาสั่งการให้การคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 32 คน)

2) รูปแบบการให้ความคุ้มครองแก่พยานในคดีที่มีความสำคัญหรือคดีผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เพื่อความปลอดภัยแก่ตัวพยาน จึงต้องนำพยานออกจากพื้นที่ ยังไม่มีสถานที่ที่ปลอดภัย (Safe House) มั่นคงและระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดีเพียงพอ สำหรับใช้เป็น

สถานที่ให้พยานตลอดจนครอบครัวของพยานพักอยู่อาศัย ในระหว่างการคุ้มครองความปลอดภัย ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 25 คน)

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะในการ ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 20 คน)

4) วิธีการในการดำเนินการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังไม่มีขั้นตอนและ วิธีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งมาตรฐานการคุ้มครองพยานของหน่วยงานที่ จะต้องถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 16 คน)

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองพยาน ไม่สามารถที่จะ คุ้มครองพยานได้ตลอด 24 ชั่วโมง เนื่องจากภารกิจงานประจำของตำรวจ มีมากในแต่ละวัน ประกอบกับ หน้าที่คุ้มครองพยานมิใช่ภารกิจหลักของงานตำรวจ ทำให้มองดูเหมือนว่าการคุ้มครองพยานเป็นหน้าที่ ที่ฝากให้ปฏิบัตินอกเหนือจากงานประจำของตำรวจ (งานประจำคืองานปราบปราม งานสืบสวน สอบสวน หรืองานจราจร) จึงไม่ค่อยเข้มงวดในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานเท่าที่ควร (ความถี่ของผู้ให้ ข้อคิดเห็น จำนวน 15 คน)

6) กระบวนการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยาน ตามอำนาจของหน่วยงานที่ สตช. ออกระเบียบหรือกำหนดแนวทางไว้ มีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาที่นาน อาจส่งผลกระทบให้ การคุ้มครองพยานได้ไม่ทันทั่วถึง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและความปลอดภัยแก่ตัวพยานที่ ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัย (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 12 คน)

4.1.2 บุคลากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 178 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบุคลากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 102 คน และไม่ แสดงความคิดเห็น จำนวน 76 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหา น้อย ดังนี้

1) ก่อนการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน เจ้าหน้าที่ตำรวจยัง ขาดทักษะ การอบรมด้านยุทธวิธี จิตวิทยา ความรู้ทางด้านการคุ้มครองพยาน วิธีการปฏิบัติตนใน ระหว่างการคุ้มครองพยานทั้งตัวของพยานเองและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 78 คน)

2) การปฏิบัติงานประจำของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ สภ.อ./สภ.ต. ที่มีภารกิจมาก ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองพยานตามที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานประจำ บางครั้ง ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 24 คน)

4.1.3 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 178 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน จำนวน 112 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 66 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก สตช.มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน คุ้มครองพยาน โดยเฉพาะค่าตอบแทนของพยานที่ได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน สอบสวนคดีอาญา ในอัตราครั้งละ 200 บาท หรือ 500 บาท แล้วแต่กรณี (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 42 คน)

2) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน โดยปกติเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสำรองเงิน จ่ายไปก่อนแล้วรวมเรื่องไว้เบิกในภายหลังเป็นประจำทุกเดือน ในการปฏิบัติหน้าที่ที่บางครั้ง จะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเงินที่จะสำรองค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 20 คน)

3) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของพยานและเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย ตามระเบียบ ยธ.ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน พ.ศ.2547 ไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 18 คน)

4) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานที่ใช้จ่ายในแต่ละครั้งจะต้องมีหลักฐานการ เบิกจ่ายให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ไว้ตรวจสอบทุกครั้ง ซึ่งใบเสร็จ อาทิ ค่าเช่าที่พัก โรงแรม/ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น ซึ่งจะต้องระบุชื่อตัวพยาน อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยต่อตัวพยานที่จะต้องปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว-ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพหรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 17 คน)

5) หน่วยงานผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยเฉพาะผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธร (สภ.อ./สภ.ต.) ไม่มีอำนาจในการสั่งจ่ายหรือเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานได้ โดยตรงต้องผ่านตามสายการบังคับบัญชา คือ ผ่านกองบังคับตำรวจภูธรภาค กองบังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัด ทำให้การเบิกจ่ายให้กับผู้มีสิทธิได้รับเป็นไปด้วยความล่าช้า ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 15 คน)

4.1.4 การประสานงานคุ้มครองพยานระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับเจ้าหน้าที่

ตำรวจ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 178 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการประสานงานคุ้มครองพยานระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 128 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 50 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) การประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยมาที่สำนักงานคุ้มครองพยาน ให้กับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน (สภ.อ./สภ.ต.) ไปคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาคปฏิบัติงานและร่วมติดตามการดำเนินงานคุ้มครองพยานตามที่ร้องขอ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 64 คน)

2) สำนักงานคุ้มครองพยาน ไม่มีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจคุ้มครองพยานโดยตรง อาจเกิดความไม่เชื่อต่อบุคคลที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัย โดยเฉพาะกรณีพยานที่ร้องขอไม่ต้องการอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น และอาจมีความไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือคู่กรณีของพยานมีส่วนเกี่ยวข้องในคดีหรืออาจอยู่หน่วยงานเดียวกับชุดที่มาคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 38 คน)

3) ขาดการประเมินผลการติดตามให้ความคุ้มครองพยานร่วมกันระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานในคดีอาญา (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 26 คน)

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 178 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน จำนวน 83 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 95 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ควรเพิ่มอำนาจและระยะเวลาในการคุ้มครองพยานให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม อาทิ เพิ่มอำนาจของผู้กำกับการสถานีตำรวจ ให้มีอำนาจสั่งการคุ้มครองพยานในพื้นที่ได้ไม่เกิน 30 วัน (เดิมไม่มีอำนาจ) หรือเพิ่มอำนาจผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผบก.) อนุมัติไม่เกิน 60 - 90 วัน (เดิมมีอำนาจ 21 วัน) อำนาจผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค อนุมัติได้ไม่มีกำหนดตามความเหมาะสม (เดิมมีอำนาจ 60 วัน) ทั้งนี้ เพื่อความรวดเร็วในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน

และลดขั้นตอนสายการบังคับบัญชาในการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 20 คน)

2) ควรที่จะมีสถานที่ที่ปลอดภัยของสำนักงานคุ้มครองพยาน เป็นสถานที่กลางในการพักอาศัยชั่วคราวและมีความมั่นคงสูง และสะดวกในการรักษาความปลอดภัย (รปภ.) สถานที่ดังกล่าว (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 16 คน)

3) ควรที่จะสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 15 คน)

4) ควรที่จะมีการฝึกอบรมความรู้ ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะสำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดทำหลักสูตร การคุ้มครองพยาน สำหรับฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การคุ้มครองพยานเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 7 คน)

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองพยาน ควรตัดขาดออกจากงานประจำที่ได้รับมอบหมายตามปกติ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มกำลังความสามารถ หรือควรที่จะพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่มีกำลังในพื้นที่และพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันที อาทิ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (นปพ.), กลุ่มงานสืบสวนภูธรจังหวัด ที่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผบก.) สามารถพิจารณาสั่งการได้โดยตรง (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 6 คน)

6) ควรที่จะสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทั้งในส่วนของการค่าตอบแทนที่มาให้การของพยาน และค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งตัวของพยานเองและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการกิจคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 5 คน)

7) ควรที่จะมีเงินอุดหนุนราชการไว้ที่สถานีตำรวจภูธร (สภ.อ./สภ.ต.) ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 5 คน)

8) ควรจะมีการปรับอัตราการจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ตามระเบียบ ยธ. ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ฯลฯ พ.ศ.2547 ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความเหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

9) การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ควรให้สำนักงานคุ้มครองพยาน เป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงหน่วยงานเดียว เพื่อความสะดวกในการติดตามประเมินผลในภาพรวมของการดำเนินงานคุ้มครองพยานทั่วประเทศ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

10) งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ควรที่จะกำหนดให้มีลักษณะเป็นงบหลักของทางราชการ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้เป็นอย่างสะดวก รวดเร็ว และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานทั้งตัวพยานเองและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

11) ควรที่จะมีการมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร (สภ.อ./สภ.ต.) สามารถอนุมัติการเบิกจ่ายเงินได้โดยตรงระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับสถานีตำรวจภูธร เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

12) สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดตั้งหน่วยงานปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยานโดยตรงในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น เกิดความคล่องตัวในระบบการคุ้มครองพยาน ประกอบการรองรับการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ที่จะต้องดำเนินการในการคุ้มครองความปลอดภัยในชั้นความลับสูงสุด (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 1 คน)

13) ควรมีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน โดยจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานคุ้มครองพยานของหน่วยงานที่มีภารกิจคุ้มครองพยานตามบันทึกข้อตกลง (MOU) เพื่อกำกับ และติดตามการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน และปรับปรุงประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 1 คน)

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์

รายชื่อและข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรผู้ให้สัมภาษณ์

จากการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546” โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 ระดับรองผู้บังคับการลงมาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในการควบคุมการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ตามที่สำนักงานคุ้มครองพยานร้องขอ จำนวน 3 ท่าน โดยมีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ปรากฏตามตารางที่ 4.14 ดังนี้

ตารางที่ 4.14

รายชื่อและข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรผู้ให้สัมภาษณ์

กรณีสัมภาษณ์ที่	การศึกษา	ตำแหน่ง	ประสบการณ์การทำงาน
1. พันตำรวจเอก ประยุทธ์ วรรณสุข	- รัฐประศาสนศาสตร บัณฑิต (ตร.) โรงเรียน นายร้อยตำรวจ - ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์ (นิด้า)	รองผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัด แพร่	- รองผู้บังคับการกองบังคับ การอำนวยการ ตำรวจภูธร ภาค 5 - ผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรอำเภอ เกาะคาจังหวัดลำปาง - รับราชการเป็นระยะเวลา 27 ปี
2. พันตำรวจเอก สรวิทย์ ปราบ พุ่มชา	- รัฐประศาสนศาสตร บัณฑิต (ตร.) โรงเรียน นายร้อยตำรวจ - ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	ผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรอำเภอ ห้างฉัตร จังหวัด ลำปาง	- ผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ - ผู้กำกับการสถานี ตำรวจภูธรอำเภอจุน จังหวัดพะเยา - รับราชการเป็นระยะเวลา 25 ปี
3. พันตำรวจโท อุดมศักดิ์ ไชยวรรณ	- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง - ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	รองผู้กำกับการกลุ่ม งานสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธร จังหวัด ลำปาง	- สารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอ เมืองปาน จังหวัดลำปาง - สารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอ เชียงใหม่ จังหวัดพะเยา - รับราชการเป็นระยะเวลา 32 ปี

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีการศึกษาสูงในระดับปริญญาโท และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการคุ้มครองพยาน การสืบสวน สอบสวน โดยมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถแสดงทัศนะเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ได้อย่างลึกซึ้งและครอบคลุมตรงตามประเด็นคำถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้จึงมีความครบถ้วนสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเป็นอย่างดี

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546” ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาทัศนะของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 3 ท่าน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบประเด็นคำถามอย่างครบถ้วนในทุกประเด็นคำถาม ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่

1. ทัศนะที่มีต่อแนวทางการประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสำนักงานคุ้มครองพยาน
2. ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา
3. ทัศนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
4. สรุปทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละประเด็น

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏผล ดังนี้

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 เป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยผู้ศึกษาเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงทัศนะที่มีต่อแนวทางการประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสำนักงานคุ้มครองพยาน ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร เป็นอันดับแรก เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการนำมาประกอบการวิเคราะห์ เชื่อมโยงกับการศึกษา ในประเด็นถัดไป ซึ่งผลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4.15 ดังนี้

ตารางที่ 4.15

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอ
ให้คุ้มครองความปลอดภัยร่วมกันระหว่างสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติกับสำนักงานคุ้มครองพยาน

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์
1.	- จากการดำเนินการที่ผ่านมาของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ จะแบ่งสายการบังคับบัญชา โดยงานคุ้มครองพยาน กลุ่มงานสอบสวนและกลุ่มงานสืบสวน จะเป็นผู้รับผิดชอบในการรายงานการขออนุมัติให้การการคุ้มครองพยาน รวมทั้งในการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับพยานในการประสานงานกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในนามผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ ซึ่งรองผู้กำกับการกลุ่มงานสืบสวน ฯ ได้เคยเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน” ที่สำนักงานคุ้มครองพยานจัดประชุมเมื่อต้นปีที่ผ่านมา และนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมมาถ่ายทอดให้กับสถานีตำรวจภูธรในสังกัด ได้รับทราบในการประชุมประจำเดือน เพื่อให้ทราบถึงความรู้แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 รวมทั้งระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบาง สภ.อ./สภ.ต. ก็เคยเข้ารับการประชุมที่สำนักงานคุ้มครองพยานเป็นผู้จัด ที่ผ่านมาในปี 2548 ส่วนของ สภ.อ.เมืองแพร่ และของ สภ.อ.ร้องกวาง โดยของงบประมาณค่าตอบแทนการคุ้มครองพยานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตามมาตราการทั่วไปในการคุ้มครองพยาน) จำนวน 2 คดี ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน 60,000 บาท ในปีงบประมาณ 2549 ได้มีการคุ้มครองพยานของ สภ.อ.เด่นชัย จำนวน 1 คดี โดยของงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ของงบประมาณ 33,600 บาท ยังอยู่ระหว่างขอรับเงิน เนื่องจากสำนักงานตำรวจชาติยังไม่มีเงินงบประมาณที่จะสนับสนุนให้ ซึ่งในการคุ้มครองพยานที่ผ่านมาก่อนที่จะมีกฎหมายคุ้มครองพยาน เคยทำคดีที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพยานในคดีอาญา ซึ่งจะเป็นคดีอุกฉกรรจ์เป็นส่วนมาก พยานกลัวที่จะไม่ได้รับความปลอดภัยจึงไม่ให้ความร่วมมือ พยานอาจเป็นพวกที่รู้จักกันหรือ

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
	ญาติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงขอร้องที่จะมาให้การเป็นพยาน ความเดือดร้อนเสียเวลา เรื่องเงิน ความปลอดภัยจริง ๆ แล้วเราไม่ค่อยดูแลพยานเท่าไร ตั้งแต่ นำพยานมาสอบสวนเมื่อเสร็จแล้วก็ปล่อยตัวไป บางทีก็ให้ตำรวจไปดูแลบางกรณี แต่ก็ไม่จริงจิงเท่าไร บางคดีเอาพยานมาอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจมากินมานอนเฝ้าไว้เลย พยานกลัวที่จะไม่ได้รับความปลอดภัยก็ต้องดูแลพยานอย่างดี ทำดี ดูแลเป็นพิเศษ จัดคนที่ฝีมือมีความรู้ ความสามารถมี ความรับผิดชอบไปดูแลจนกว่าจะเบิกความเสร็จ ก็มีแต่เฉพาะมาตรการดังกล่าว ซึ่งจะเห็นว่าไม่มีมาตรการหรือระเบียบเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองพยานเลยเป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่จะให้ความใส่ใจในเรื่องนี้มากนักน้อยเพียงใด การสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปอยู่ด้วย หรือเอาตัวมาอยู่กับเรา การดูแลไม่ค่อยเต็มที่ ซึ่งหัวหน้าหน่วยหรือผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยรับผิดชอบ ถ้าไม่จ่ายเบี้ยเลี้ยง จ่ายเงินมาเจ้าหน้าที่ผู้ให้การคุ้มครองก็จะไปแบบไม่ค่อยมีเงินการดูแลรับผิดชอบต่อพยานก็จะไม่เต็มที่ ที่ผ่านมามักจะเกิดปัญหาหลายประการ เช่น เกี่ยวกับการที่ไม่สามารถติดตามพยานมาให้การกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ เพราะพยานหลีกเลี่ยง ไม่ยอมให้ความร่วมมือ ทั้งนี้เพราะประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการที่จะมาเป็นพยาน ไม่อยากเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายเวลาไปศาล และคิดว่าไม่ใช่ธุระของตน หรือญาติพี่น้อง หรืออาจเกรงกลัวอิทธิพลของฝ่ายผู้ต้องหากลัวว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยแก่ชีวิตและร่างกาย ปัญหาด้านงบประมาณเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในการออกไปทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละครั้งนั้นจำเป็นต้องใช้เงินส่วนตัวออกไปเอง พยานซึ่งถ้ามาอยู่กับเรานานแล้วเขามีภาระทั้งครอบครัว หน้าที่การงานและอื่น ๆ เราไม่สามารถดูแลและรับผิดชอบในส่วนนี้ได้ หลังจากที่มีพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ก็เป็นเครื่องประกันอย่างหนึ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาว่าจะต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยและมีค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งตัวของพยานเองและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยานบุคคล

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
	ที่เป็นพยานในคดีอาญาส่วนใหญ่ ที่ให้การไปแล้วจะเกิดความหวาดกลัว โดยเฉพาะในคดีผู้มียุติพลในพื้นที่ไม่สามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่ตามปกติในพื้นที่ของตนเองไม่ได้ ถูกจำกัดสิทธิส่วนบุคคล ลำพังค่าใช้จ่ายที่รัฐดูแลวันละ 200 บาท อาจจะไม่คุ้มที่จะมาเป็นพยาน เพราะมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกฝ่ายตรงข้ามลอบทำร้ายอยู่ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติการก็มึนงานประจำซึ่งจะต้องปฏิบัติเสมอ เช่น งานจราจร งานสืบสวนสอบสวน งานป้องกันปราบปราม แต่ในเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการเราก็ต้องจัดกำลังพลส่วนหนึ่งไปดูแลและคุ้มครองความปลอดภัยตามที่สำนักงานร้องขอ แต่ก็ช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นหากจะต้องคุ้มครองต่อไปเป็นเวลานานก็ต้องพิจารณากันอีกครั้ง สำหรับแนวทางที่สำนักงานคุ้มครองพยานกำหนดในการประสานส่งต่อพยานไปให้ตำรวจดูแลนั้น มองแล้วอย่างที่บอกตั้งแต่ต้นว่างานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็มีมากอยู่แล้วก็ต้องมาดูแลพยานอีกก็จะเป็นการเพิ่มภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกในเมื่อเป็นงานนโยบายทางเราก็ไม่ขัดข้องที่จะดำเนินการให้ ในทางที่ดีสำนักงานคุ้มครองพยานน่าจะมีกองกำลังในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ให้กับบุคคลที่ร้องขอให้คุ้มครองพยานโดยตรง ไม่ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นและสามารถควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง หากจะให้ตำรวจดูแลควรที่จะมีแนวทางขั้นตอน วิธีการปฏิบัติของหน่วยงาน จะต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อได้รับหนังสือจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในการขอความร่วมมือการคุ้มครองพยาน อาจจะกำหนดเป็นขั้นตอนให้หน่วยงานปฏิบัติ หรือมีคู่มือการประสานส่งต่อพยานให้ง่ายต่อการปฏิบัติ และเห็นด้วยกับแนวทางการปฏิบัติของสำนักงานคุ้มครองพยาน ที่ได้มีการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานคุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งมีการจัดเจ้าหน้าที่มาประสานงานในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ระบบการเบิกจ่ายเงินในทั้ง 2 ที่ผ่านมา โดยผ่านระบบ GFMS ในระยะแรกก็มีปัญหาบ้างแต่พองวดต่อไป ก็เบิกจ่ายให้กับพยานและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เร็วขึ้น การทำงานก็ย่อมมีปัญหาอุปสรรคในระยะเริ่มแรกบ้างก็แก้ไขกันไป

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
2.	- แนวทางดังกล่าวที่สำนักงานคุ้มครองพยาน กำหนดเกี่ยวกับการประสานส่งต่อพยานในกรณีที่พยานร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยแล้วส่งต่อไปกับตำรวจในพื้นที่ที่พยานมีภูมิลำเนาอยู่ตามปกติ พร้อมสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งในส่วนของตัวเองพยานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน เป็นแนวทางที่เหมาะสมดีอยู่แล้ว ในระยะแรกที่พยานร้องขอให้คุ้มครองได้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปคุ้มครองพยานที่บ้านพักอาศัยของพยาน รู้สึกเป็น CASE แรกของตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง ซึ่งรู้สึกประทับใจในบทบาทของสำนักงาน ฯ ที่มีการจัดเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางลงพื้นที่มาประสานแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน รวมทั้งระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานผ่านระบบ GFMS ในระยะแรกอาจมีปัญหาบ้าง เพราะเป็นระบบที่เริ่มดำเนินการในครั้งแรก เนื่องจากจะต้องโอนผ่านกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด แล้วถึงจะให้สถานีตำรวจภูธรอำเภอ จัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินตามที่ทางราชการกำหนด แล้วส่งเรื่องไปเบิกที่จังหวัด พอจังหวัดโอนเงินค่าใช้จ่ายมาที่ สภ.อ.จึงทำเรื่องเบิกจ่ายให้กับพยานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคำสั่งที่แต่งตั้งไว้ ระบบนี้ไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมดีอยู่แล้ว

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
3.	- ระบบการร้องขอให้คุ้มครองพยาน ไม่น่าที่จะมีปัญหาในทางปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานผู้ปฏิบัติ สำนักงานคุ้มครองพยานเป็นผู้ดูแลกฎหมายคุ้มครองพยาน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยานไม่มีปัญหา เนื่องจากมีกฎระเบียบรองรับการปฏิบัติงานอยู่แล้ว ส่วนมากอยู่ที่การปฏิบัติงานของตัวพยานเอง โดยเฉพาะการให้ปากคำในฐานะพยานต่อพนักงานสอบสวนคดีอาญาที่จะมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบ ยธ.ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ฯลฯ พ.ศ.2547 .ในอัตรา 200 บาท หรือ 500 บาท แล้วแต่กรณี ในทางปฏิบัติเท่าที่ผ่านมา เมื่อพยานให้การแล้วเสร็จก็จะให้พยานลงลายมือชื่อในสำนวนการสอบสวน แล้วทำเรื่องเบิกค่าตอบแทนให้กับพยานที่จังหวัด เมื่อได้รับการอนุมัติเงินแล้ว ก็จะเบิกจ่ายให้กับพยาน ซึ่งเท่ากับว่าพยานต้องมีติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจถึง 2 ครั้ง ถึงจะได้รับค่าตอบแทน ทำให้เสียเวลา ค่าเดินทาง ค่าอาหารระหว่างเดินทาง ค่าน้ำมัน มากขึ้นที่หลายคน เสียค่าใช้จ่ายมากไม่คุ้มกับการมารับเงินดังกล่าว การคุ้มครองพยานสำนักงานคุ้มครองพยานในฐานะจะต้องปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามที่ร้องขอและประสานส่งต่อพยานรวมทั้งสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานให้กับหน่วยงานที่คุ้มครองพยาน มีความเหมาะสมถึงแม้ในช่วงแรกอาจมีปัญหาในการเบิกจ่ายผ่านระบบ GFMS เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่มีการโอนผ่านหน่วยงานจากกระทรวงยุติธรรมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร เกี่ยวกับแนวทางการประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสำนักงานคุ้มครองพยาน ปรากฏว่าทุกท่านมีทัศนะเหมือนกันว่าแนวทางการประสานงานดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นกรอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่สำนักงานคุ้มครองพยาน การนำเงินไปจ่ายให้แก่พยานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองพยานโดยตรง นอกจากนี้แล้วยังมีทัศนะในเชิงเสนอแนะว่า ควรมีการกำหนดแนวทางขั้นตอน วิธีการปฏิบัติของหน่วยงานหรือมีการจัดทำคู่มือการประสานส่งต่อพยานเพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

เมื่อทราบถึงแนวทางการประสานส่งต่อพยานในปัจจุบันแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้สัมภาษณ์กลุ่มประชากรในประเด็นเรื่อง ทักษะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา เป็นลำดับต่อไป อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาวิเคราะห์เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยผลการสัมภาษณ์เรื่อง “ทักษะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา” ซึ่งผลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4.16 ดังนี้

ตารางที่ 4.16

ทักษะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
คุ้มครองพยานในคดีอาญา

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทักษะของผู้ให้สัมภาษณ์
1.	- พยานที่จะให้ความคุ้มครองความปลอดภัย ไม่ไว้ใจเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มักจะขอเจ้าหน้าที่ส่วนอื่น หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นญาติมาให้ความคุ้มครอง ซึ่งทำให้กำลังเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นที่จะให้ความคุ้มครองตามที่ร้องขอ ขาดกำลังในการปฏิบัติตามสายงานปกติ สิ่งที่คิดว่าจะแก้ไขในส่วนของอำนาจอนุมัติให้คุ้มครองพยานตามระเบียบของ สตช.ที่ในเบื้องต้นให้ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผบก.) อนุมัติได้ไม่เกิน 21 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยเกินไป หากคุ้มครองต่อจะต้องรายงานไปที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ทำให้ต้องยุ่งยากในทางเอกสารเสนอเรื่องขยายระยะเวลาการคุ้มครองพยานกว่าเรื่องจะอนุมัติกลับมาก็สิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครองไปแล้ว และมีไม่มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนในระหว่างที่รอการขออนุมัติจากในหน่วยงานที่มีอำนาจ (ผบช.หรือ ผบ.ตร.) ในส่วนของงบประมาณที่ตั้งจ่ายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะค่าตอบแทนพยานมาให้ปากคำในคดีอาญาในชั้นของพนักงานสอบสวน ซึ่งได้รับการจัดสรรเป็นรายไตรมาส (3 เดือน) เป็นเงิน 25,000 บาท จ่ายเดือนเดียวก็หมดแล้ว ส่วนค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่และพยาน จะต้องสำรองค่าใช้จ่ายไปก่อนแล้วทำเรื่องไปเบิกที่กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ซึ่งในความเป็นจริงเจ้าหน้าที่ก็ไม่มีเงินที่จะสำรองไปก่อน ทำให้การปฏิบัติงานมีปัญหาหากมีเงินสำรองไว้ที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ก็จะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
2.	- งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานไม่ได้รับการจัดสรร จะมีเฉพาะแต่ค่าตอบแทนของพยานในการให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวน บางครั้งพยานให้การไปแล้วแต่ไม่ได้จ่ายเงินไปให้เลย ต้องทำเรื่องเบิกจากจังหวัดก่อน พอได้รับเงินจากจังหวัดแล้ว จึงทำเรื่องเบิกให้กับพยาน ตัวพยานเองต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อมารับเงิน 200 บาท มองว่าไม่คุ้มกับค่าเสียเวลาที่ต้องเดินทางมาถึง 2 ครั้ง ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ น่าจะสำรองเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานไว้ที่ สภ.อ. พอพยานให้การแล้วเสร็จก็จ่ายเงินให้กับพยานได้ทันทีเลย ส่วนอีกเรื่องเกี่ยวกับกำลังพลที่จะต้องปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามที่สำนักงาน ฯ ร้องขอ สภ.อ.ห้างฉัตร เมื่อเปรียบเทียบกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจกับพื้นที่รับผิดชอบจะพบว่าปริมาณงานประจำมากพออยู่แล้ว หากพยานมาร้องขอเป็นจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่องานประจำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่จะต้องแบ่งหน้าที่ไปปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ส่งผลกระทบต่องานประจำ เช่น งานปราบปราม งานจราจร และงานป้องกันปราบปราม เป็นไปได้สำนักงาน ฯ น่าจะมีเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองพยานเป็นของตัวเอง เพื่อแบ่งเบาภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของอำนาจในการอนุมัติให้คุ้มครองพยาน ตามระเบียบ สตช.น่าจะให้อำนาจของผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเป็นผู้อนุมัติได้ บางครั้งพยานมาร้องขอที่ สภ.อ.ซึ่งจะต้องคุ้มครองพยานด้วยความรวดเร็ว ในฐานะที่เป็นหน่วยงานแรกและใกล้ชิดกับพยานมากที่สุด ที่สมควรจะได้รับการคุ้มครองพยานทันทีโดยไม่ต้องนำเสนอผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อความสะดวก รวดเร็วในทางปฏิบัติ

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์
3	-การตีความตามกฎหมายคุ้มครองพยานโดยเฉพาะบุคคลที่เป็นพยานในคดีอาญาในชั้นของพนักงานสืบสวนหรือพวกรที่เป็นสายลับว่าจะเข้าเงื่อนไขในการร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยได้หรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ สำนักงานคุ้มครองพยานควรที่จะวางแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานให้กับหน่วยงานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยจะได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมาตรฐานที่กำหนดต่อไป สำหรับประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่ค่อยถึงมือผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะตำรวจภูธรจังหวัด หรือสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ส่วนมากมักจะกองไว้ที่ตำรวจภูธรภาค หากหน่วยงานจะใช้ในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน จะต้องปฏิบัติงานไปก่อนคือสำรองเงินจ่ายไปก่อนถึงจะทำเรื่องเบิกให้ในภายหลัง ซึ่งส่วนใหญ่ตำรวจไม่มีเงินสำรองจ่ายไปก่อนก็จะส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในส่วนของอำนาจอนุมัติการคุ้มครองพยานของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผบก.) ที่มีอำนาจอนุมัติ 21 วัน เป็นระยะเวลาที่น้อยเกินไป หากจะลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและสั่งการให้คุ้มครองพยานในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว ควรเพิ่มอำนาจ ผบก.จว. ออกไปอีกหรือเพิ่มอำนาจให้ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธร (.สภ.อ.) เป็นผู้อนุมัติให้คุ้มครองพยานในพื้นที่ได้ทันทีหากเห็นว่า บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาถูกข่มขู่ คุกคาม และมีความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคู่กรณีในคดีผู้มีอิทธิพลที่จะต้องคุ้มครองพยานอย่างเร่งด่วน ก็สามารถสั่งการให้คุ้มครองพยานได้เลยไม่ต้องขออนุมัติจาก ผบก.จว.

จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญา ปรากฏว่าทุกท่านมีทัศนะเหมือนกันว่า งบประมาณและค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งอำนาจในการสั่งให้คุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานมีระยะเวลาที่น้อยจนเกินไป ทำให้การคุ้มครองพยานเกิดความล่าช้า ไม่เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของพยานได้ รวมถึงภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมาก อาจส่งผลให้การปฏิบัติงาน

คุ้มครองพยานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้แล้วผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีทัศนคติแตกต่างกันเกี่ยวกับ พยานบางรายขาดความเชื่อมั่นในการให้ตำรวจไปคุ้มครองความปลอดภัย ตลอดจนการตีความตามกฎหมายคุ้มครองพยานมีความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ดังนั้น เมื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในคดีอาญาจากผู้ปฏิบัติโดยตรงแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้สัมภาษณ์กลุ่มประชากรในประเด็นเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานในคดีอาญาเป็นลำดับต่อไป อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาวิเคราะห์เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยผลการสัมภาษณ์เรื่อง “ทัศนคติเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานในคดีอาญา” ซึ่งผลการสัมภาษณ์ มีรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4.17 ดังนี้

ตารางที่ 4.17

ทัศนคติเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการ
คุ้มครองพยานในคดีอาญา

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์
1.	- ควรปรับปรุงช่องทางในการประสานงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติ ที่รับเรื่องให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงการจัดส่งเอกสาร ตลอดจนระเบียบแนวทางการปฏิบัติที่เป็นปัจจุบัน ให้กับหน่วยผู้ปฏิบัติที่ต้องคุ้มครองพยานอย่างสม่ำเสมอ และให้จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการประสานส่งต่อพยานให้กับตำรวจไปดูแลคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ
2.	- ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน การร้องขอให้คุ้มครองพยานน่าจะมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยานโดยตรง ไม่ต้องประสานงานส่งต่อให้กับตำรวจเป็นหน่วยงานคุ้มครองพยาน ลำพังงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่มีมากอยู่แล้ว และการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แตกต่างจากงานที่ตำรวจเคยปฏิบัติงานมา มิใช่ว่าจะมีแต่เพียงอาวุธปืนแล้วไปคุ้มครองพยานมิให้ถูกฝ่ายตรงข้ามหรือคู่กรณีมาทำร้ายเท่านั้น หรือใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานปราบปราม หรืองานสืบสวน มาปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน อาจไม่คุ้นเคยในทางปฏิบัติจึงจำเป็นต้องมีทักษะ จิตวิทยา ในการอยู่ร่วมกับพยาน และการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานทำอย่างไรให้พยาน

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

กรณี สัมภาษณ์ที่	ทักษะของผู้ให้สัมภาษณ์
	ได้รับความปลอดภัยสูงสุดในระหว่างที่อยู่ในโปรแกรมการคุ้มครองพยาน ซึ่งบางครั้งจะต้องอยู่กับพยานเป็นเวลานาน โดยเฉพาะพยานในคดีผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จะต้องมีการย้ายที่พักอาศัยอยู่ตามปกติของพยานออกนอกพื้นที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรที่จะได้รับการฝึกอบรม ทักษะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองพยาน สำนักงานคุ้มครองพยาน น่าจะเป็นเจ้าภาพในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน อย่างน้อยหน่วยงานที่มีภารกิจคุ้มครองพยานโดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานส่งต่อพยาน จะได้ปฏิบัติถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เกิดความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้น้อยที่สุดและสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคลที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยว่าจะได้รับการปฏิบัติเป็นอย่างดีที่สุด
3.	- งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานที่สำนักงานคุ้มครองพยาน สนับสนุนให้กับตำรวจภูธรจังหวัด เป็นไปได้ควรที่จะโอนผ่านไปที่ผู้กำกับการ สถานีตำรวจภูธร (สภ.อ.) โดยตรงไม่ต้องผ่านไปที่ตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อความรวดเร็วในการเบิกจ่ายให้กับพยานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือเป็นไปได้น่าจะ ศึกษาวิธีการการเบิกจ่ายของสำนักงาน ปปง. หรือ ปปส. ที่จะใช้ระบบการเบิกจ่ายเงินให้กับพวกที่เป็นสายลับ ไม่อาจเปิดเผยตัวเองได้ พวกเขาเหล่านี้จะสมัคร เข้าเป็นสายลับแล้วจะมีการจดทะเบียนแจ้งรหัสให้แก่บุคคลที่เป็นสายลับ การเข้าถึงรหัสของแต่ละคนจะกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงเพื่อความปลอดภัยของฐานข้อมูล เวลาจ่ายเงินรางวัลสินบนนำจับก็จะจ่ายเงินผ่านบัญชีตามรหัสที่ทำทะเบียนคุ้มครองรหัสสายลับไว้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวก็จะง่ายและถึงมือผู้ปฏิบัติโดยตรง ไม่ผ่านหน่วยงานทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของตัวสายลับเอง วิธีการดังกล่าวทำมานานแล้วโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทำความเข้าใจกับสำนักงานงบประมาณและกรมบัญชีกลาง สำนักงานคุ้มครองพยานควรศึกษาวิธีการดังกล่าวนำมาปรับใช้ในการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานให้กับตัวพยานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ปรากฏว่า ทุกท่านมีทัศนะเหมือนกันว่า ควรจัดฝึกอบรมทักษะการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้เจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้การคุ้มครองพยานเพิ่มมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของพยานที่ขอรับการคุ้มครองความปลอดภัย พร้อมทั้ง สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรกำหนดแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในเรื่องของการคุ้มครองพยาน นอกจากนี้แล้วผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีทัศนะแตกต่างกันโดยเสนอให้มีการปรับปรุงช่องทางการประสานงานของเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเกิดความรวดเร็วในการประสานงาน ตลอดจนควรมีการกำหนดชั้นความลับในเอกสารการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในด้านข้อมูลของตัวพยานและของตัวเจ้าหน้าที่เอง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากร จำนวน 3 ท่าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในแต่ละประเด็นสามารถสรุปทัศนะที่เหมือนกันและแตกต่างกันปรากฏตามตารางที่ 4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.18

สรุปทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละประเด็น

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ ความเห็นสอดคล้องหรือเหมือนกัน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ความเห็น แตกต่างกัน
1. แนวทางการประสาน ส่งต่อพยาน	1. แนวทางการประสานงานระหว่าง สำนักงานคุ้มครองพยานกับ สำนักงานตำรวจในการส่งต่อพยาน พร้อมการโอนเงินค่าใช้จ่ายในการ คุ้มครองพยานมีการปฏิบัติงานที่ เหมาะสมแล้ว	1. ควรมีแนวทางขั้นตอน วิธีการปฏิบัติของหน่วยงาน หรือมีการจัดทำคู่มือการ ประสานส่งต่อพยานเพื่อให้ ง่ายต่อการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ ความเห็นสอดคล้องหรือเหมือนกัน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ความเห็น แตกต่างกัน
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิด ปัญหาอุปสรรคต่อการ ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน	1. งบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน และไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน 2. อำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มอบให้สั่งคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานมีระยะเวลาที่น้อยเกินไป ทำให้ไม่เกิดความรวดเร็วคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน อาจส่งผลต่อความไม่ปลอดภัยแก่พยานได้ 3. มีงบประมาณที่เป็นเงินสำรองค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานไปที่สถานีตำรวจที่ทำหน้าที่คุ้มครองพยานโดยตรง ไม่ต้องผ่านตำรวจภูธรจังหวัด 4. ภารกิจของตำรวจมีมาก อาจส่งผลให้การปฏิบัติงานคุ้มครองพยานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 5. กำลังพลในการทำหน้าที่คุ้มครองพยานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	1. พยานบางรายขาดความเชื่อมั่นในการให้ตำรวจไปคุ้มครองความปลอดภัย 2. การตีความตามกฎหมายคุ้มครองพยาน มีความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ ความเห็นสอดคล้องหรือเหมือนกัน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ความเห็น แตกต่างกัน
3. การปรับปรุงพัฒนาระบบคุ้มครองพยาน	1. ควรจัดฝึกอบรมทักษะการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนการลงมือปฏิบัติงานจริง 2. สำนักงานคุ้มครองพยานควรวางแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	1. ควรปรับปรุงช่องทางในการประสานงานของเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการประสานงาน 2. ควรมีการกำหนดชั้นความลับในเอกสารการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งของเจ้าหน้าที่และพยาน เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยและไม่ให้มีการเปิดเผยแพร่สถานะของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นอกจากในประเด็นสำคัญทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นที่ผู้ศึกษาใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 3 ท่านแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านยังได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีไม่เพียงพออาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ควรจัดสรรให้เพียงพอ

และมีเงินสำรองจ่ายไว้ที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานความคล่องตัว และเป็นขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่ไม่ต้องสำรองจ่ายเงินส่วนตัวไปก่อน ซึ่งแนวทางที่สำนักงานคุ้มครองพยาน ที่สนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานตามที่ร้องขอ ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และรู้สึกได้รับความสะดวก รวดเร็ว ในการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน

2. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพยาน ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ โดยทั่วกัน โดยเฉพาะประชาชนผู้ด้อยโอกาส ไม่รู้หนังสือ ยากจน คนเหล่านี้มักเข้าถึงสิทธิได้ยากมาก หากบุคคลเหล่านี้รู้ช่องทางในการเข้าถึงสิทธิในการร้องขอคุ้มครองความปลอดภัย น่าจะมีผู้ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นควรที่จะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือผ่านสื่ออื่น ๆ ให้มากขึ้น และเน้นกลุ่มเป้าหมายของบุคคลที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

3. สำนักงานคุ้มครองพยาน ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพยานจากการปฏิบัติที่ผ่านมา เป็นแต่เพียงหน่วยงานประสานการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน บทบาทในการปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังไม่ดีเท่าที่ควร บุคคลที่ร้องขอให้คุ้มครองพยานมาที่สำนักงาน ฯ ย่อมจะให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้ให้การคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานมิใช่ว่าจะต้องประสานส่งต่อพยานให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้คุ้มครองพยานแทนอยู่เสมอ ดังนั้นสำนักงานคุ้มครองพยาน ควรที่จะมีกองกำลังในการปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของสำนักงานคุ้มครองพยาน

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการคุ้มครองพยาน ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่) ในการปฏิบัติงานให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ปัญหา อุปสรรคของการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสถานีตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ตลอดจนศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมใน

การปฏิบัติงานคุ้มครองพยานร่วมกันระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งผลของการศึกษาสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546
3. ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา
4. ปัญหา อุปสรรคและการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสถานีตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5

โดยจากการศึกษาในแต่ละประเด็นสามารถอธิบายผลการศึกษาโดยแยกตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ รวม 5 จังหวัด) ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 178 คน ส่วนใหญ่ แล้ว เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีตำแหน่งและระดับต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร และส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ทำงานด้าน การสืบสวน สอบสวน หรือป้องกันปราบปราม ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างทุกคน ทราบว่า มี พ.ร.บ. คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญา ให้ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย โดยส่วนใหญ่ทราบจากหนังสือสั่งการ/แจ้งเวียนภายในหน่วยงานราชการ

2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 จากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 อยู่ในระดับสูง ซึ่งดูได้จากค่าร้อยละของประชากรที่ตอบคำถามได้ถูกต้องที่ร้อยละ 84.1

ของประชากรทั้งหมด โดยกลุ่มเป้าหมาย จะมีความรู้มากในเรื่องความสำคัญของการเป็นพยานในคดีอาญา มาตรการในการคุ้มครองพยานตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนการที่มาเป็นพยานจะได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งของตัวพยานเองและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน รวมถึงรูปแบบ วิธีการดำเนินการคุ้มครองพยาน และกลุ่มเป้าหมายจะไม่รู้ในเรื่องของคำจำกัดความหมายของพยาน และก่อนการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากพยาน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ของประชากรทั้งหมด อาจเป็นเพราะสำนักงานคุ้มครองพยาน ไม่เคยมีจัดอบรมและเน้นให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวอย่างจริงจัง โดยที่ผ่านมาจะเน้นจัดอบรมในด้านการปฏิบัติคุ้มครองพยานเป็นสำคัญ

3. ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 มีทักษะต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดของการศึกษาตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทักษะของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน อยู่ในระดับมาก

ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทักษะของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อยู่ในระดับมาก

ด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 มีทักษะต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในด้านการประสานงานการให้ความ

คุ้มครองพยาน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 แสดงว่าทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานในด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว เกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 5 ที่มีต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ มีทัศนคติให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในด้านการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รองลงมาลำดับถัดไป คือ ด้านการคุ้มครองสิทธิของพยาน

4. ปัญหา อุปสรรคและการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กับสถานีตำรวจในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 สามารถอธิบายผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

4.1 ปัญหา อุปสรรคต่อการปฏิบัติงานและการประสานงานการให้ความคุ้มครองพยาน

4.1.1 วิธีการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ตลอดจนกระบวนการในการปฏิบัติงาน

1) อำนาจการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยานของผู้มีอำนาจในแต่ละระดับตามระเบียบ สตช. มีระยะเวลาที่น้อยเกินไปไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติ และไม่คล่องตัวในการปฏิบัติหรือพิจารณาสั่งการให้การคุ้มครองพยาน

2) รูปแบบการให้ความคุ้มครองแก่พยานในคดีที่มีความสำคัญหรือคดีผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เพื่อความปลอดภัยแก่ตัวพยาน จึงต้องนำพยานออกจากพื้นที่ ยังไม่มีสถานที่ที่ปลอดภัย (Safe House) มั่นคงและระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดีเพียงพอ สำหรับใช้เป็นสถานที่ให้พยานตลอดจนครอบครัวของพยานพักอยู่อาศัย ในระหว่างการคุ้มครองความปลอดภัย

3) เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน

4) วิธีการในการดำเนินการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังไม่มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งมาตรฐานการคุ้มครองพยานของหน่วยงานที่จะต้องถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองพยาน ไม่สามารถที่จะคุ้มครองพยานได้ตลอด 24 ชั่วโมง เนื่องจากภารกิจงานประจำของตำรวจ มีมากในแต่ละวัน ประกอบกับหน้าที่คุ้มครองพยานมิใช่ภารกิจหลักของงานตำรวจ ทำให้มองดูเหมือนว่าการคุ้มครองพยานเป็นหน้าที่ที่ฝากให้ปฏิบัตินอกเหนือจากงานประจำของตำรวจ (งานประจำคืองานปราบปราม งานสืบสวนสอบสวน หรืองานจราจร) จึงไม่ค่อยเข้มงวดในการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานเท่าที่ควร

6) กระบวนการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยาน ตามอำนาจของหน่วยงานที่ สตช.ออกระเบียบหรือกำหนดแนวทางไว้ มีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาที่นาน อาจส่งผลกระทบต่อให้การคุ้มครองพยานได้ไม่ทันทั่วถึงที่ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและความปลอดภัยแก่ตัวพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัย

4.1.2 บุคลากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

1) ก่อนการปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดทักษะ การอบรมด้านยุทธวิธี จิตวิทยา ความรู้ทางด้านการคุ้มครองพยาน วิธีการปฏิบัติตนในระหว่างการคุ้มครองพยานทั้งตัวของพยานเองและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ภารกิจงานประจำของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ สภ.อ./สภ.ต. ที่มีภารกิจมาก ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองพยานตามที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานประจำบางครั้ง ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

4.1.3 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

1) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจาก สตช.มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยเฉพาะค่าตอบแทนของพยานที่ได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ในอัตราครั้งละ 200 บาท หรือ 500 บาท แล้วแต่กรณี

2) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน โดยปกติเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสำรองเงินจ่ายไปก่อนแล้วรวมเรื่องไว้เบิกในภายหลังเป็นประจำทุกเดือน ในการปฏิบัติหน้าที่ที่บางครั้งจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเงินที่จะสำรองค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

3) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานของพยานและเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัยตามระเบียบ ยธ.ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน พ.ศ.2547 ไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

4) ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานที่ใช้จ่ายในแต่ละครั้งจะต้องมีหลักฐานการเบิกจ่ายให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ไว้ตรวจสอบทุกครั้ง ซึ่งใบเสร็จ อาทิ ค่าเช่าที่พักโรงแรม/ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น ซึ่งจะต้องระบุชื่อตัวพยาน อาจส่งผลกระทบต่อความไม่ปลอดภัยต่อตัวพยานที่จะต้องปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว-ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพหรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้

5) หน่วยงานผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน โดยเฉพาะผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร (สภ.อ/สภ.ต.) ไม่มีอำนาจในการสั่งจ่ายหรือเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานได้โดยตรงต้องผ่านตามสายการบังคับบัญชา คือ ผ่านกองบังคับบัญชาตำรวจภูธรภาค กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ทำให้การเบิกจ่ายให้กับผู้มีสิทธิได้รับเป็นไปด้วยความล่าช้า ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและพยาน

4.1.4 การประสานงานคุ้มครองพยานระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1) การประสานส่งต่อพยานที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัยมาที่สำนักงานคุ้มครองพยาน ให้กับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน (สภ.อ./สภ.ต.) ไปคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน ยังขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่องและไม่มีหน่วยงานในส่วนภูมิภาคปฏิบัติงานและร่วมติดตามการดำเนินงานคุ้มครองพยานตามที่ร้องขอ

2) สำนักงานคุ้มครองพยาน ไม่มีหน่วยงานที่ปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยานโดยตรง อาจเกิดความไม่เชื่อต่อบุคคลที่ร้องขอให้คุ้มครองความปลอดภัย โดยเฉพาะกรณีพยานที่ร้องขอไม่ต้องการอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานอื่น และอาจมีความไม่เชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

3) ขาดการประเมินผลการติดตามให้ความคุ้มครองพยานร่วมกันระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและประสานงานการให้ความคุ้มครองพยานในคดีอาญา

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 5 และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ได้ให้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการ

แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานและการประสานงานคุ้มครองพยานร่วมกันระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) ควรเพิ่มอำนาจและระยะเวลาในการคุ้มครองพยานให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความรวดเร็วในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานและลดขั้นตอนสายการบังคับบัญชาในการพิจารณาสั่งการให้คุ้มครองพยาน

2) จัดสถานที่ที่ปลอดภัยของสำนักงานคุ้มครองพยาน ให้ เป็นสถานที่กลางในการพักอาศัยชั่วคราวและมีความมั่นคงสูง และสะดวกในการรักษาความปลอดภัย (รปภ.) สถานที่ดังกล่าว

3) การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติภารกิจคุ้มครองพยาน

4) การจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งจัดทำหลักสูตร การคุ้มครองพยาน สำหรับฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การคุ้มครองพยานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

5) เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองพยาน ควรตัดขาดออกจากงานประจำที่ได้รับมอบหมายตามปกติ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มกำลังความสามารถ หรือควรที่จะพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่มีกำลังในพื้นที่และพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันที อาทิ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (นปพ.), กลุ่มงานสืบสวนภูธรจังหวัด ที่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ผบก.) สามารถพิจารณาสั่งการได้โดยตรง

6) ควรที่จะสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทั้งในส่วนของค่าตอบแทนที่มาให้การของพยาน และค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานทั้งตัวของพยานเองและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติภารกิจคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน

7) ควรที่จะมีเงินทดรองราชการไว้ที่สถานีตำรวจภูธร (สภ.อ./สภ.ต.) ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจคุ้มครองพยาน

8) ควรมีการปรับอัตราค่าจ้างในการคุ้มครองพยาน ตามระเบียบย.ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ฯลฯ พ.ศ.2547 ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความเหมาะสมกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

9) การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ควรให้สำนักงานคุ้มครองพยาน เป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงหน่วยงานเดียว เพื่อความสะดวกในการติดตามประเมินผลในภาพรวมของการดำเนินงานคุ้มครองพยานทั่วประเทศ

10) งบประมาณค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน ควรที่จะกำหนดให้มีลักษณะเป็นงบหลักของทางราชการ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานทั้งตัวพยานเองและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการใช้มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

11) ควรที่จะมีการมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร (สภ.อ./สภ.ต.) สามารถอนุมัติการเบิกจ่ายเงินได้โดยตรงระหว่างสำนักงานคุ้มครองพยานกับสถานีตำรวจภูธร เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน

12) สำนักงานคุ้มครองพยาน ควรจัดตั้งหน่วยงานปฏิบัติการกิจคุ้มครองพยานโดยตรง ในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามที่ร้องขอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น เกิดความคล่องตัวในระบบการคุ้มครองพยาน ประกอบการรองรับการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ ที่จะต้องดำเนินการในการคุ้มครองความปลอดภัยในชั้นความลับสูงสุด

13) ควรมีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน โดยจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานคุ้มครองพยานของหน่วยงานที่มีภารกิจคุ้มครองพยานตามบันทึกข้อตกลง (MOU) เพื่อกำกับ และติดตามการปฏิบัติงานคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองพยาน และปรับปรุงประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

14) ควรปรับปรุงช่องทางการประสานงานของเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานคุ้มครองพยานให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการประสานงาน

15) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพยานให้ทั่วถึงแพร่หลาย